

Vodohospodářská delegace Libereckého kraje navštívila partnerský kanton St. Gallen

08. 05. 2013 18:32

Liberecký kraj dlouhodobě spolupracuje se švýcarským kantonem Sankt Gallen. Prvním významným počinem současné krajské vlády v rámci této spolupráce byla pracovní cesta týmu vodohospodářů, které vedl náměstek hejtmána, pan Josef Jadrný.

Hlavním cílem cesty bylo získat zkušenosti v oblasti správy toků, protipovodňových opatření a revitalizace toků. Nejvýznamnějším odborným partnerem liberecké delegace byl Úřad inženýrského stavitelství, který je zřízován kantonální vládou a spravuje významné toky, které jsou ve správě kantonu.

„Největší prostor byl dán představení projektu revitalizace toku Alpského Rýna. Jedná se o úsek cca 25 kilometrů řeky Rýn před vtokem do Bodamského jezera. Původní přírodní tok byl napřímen a zkrácen cca o 10 kilometrů a opatřen dvěma řadami hrází, čímž získal charakter umělého kanálu,“ popsal náměstek hejtmána.

Stavbě podle něj předcházela dlouhodobá příprava a série mezistátní smluv, protože stavba zasahuje i na území Rakouska. Od zahájení příprav do vybudování kanálu uběhlo více než 50 let. Současný charakter koryta však neodpovídá novodobým pohledům na ekologické funkce vodního toku. Od doby vybudování umělého koryta naštěstí nedošlo k přelití hrází a tím k povodni. V posledních letech se však vlivem extrémních projevů počasí zvyšují obavy z možného přelití a poškození hrází. Pokud by k tomu došlo, mělo by to katastrofální důsledky, protože okolní, hustě zastavěné území, se do značné míry nachází pod hladinou toku a ničivá síla povodně by byla obrovská. Prvotním impulsem k revitalizaci je tedy zlepšení povodňové ochrany. Dalším významným faktorem je i záměr návratu k přírodnímu charakteru toku. Z posuzovaných variant se jako nejlepší jeví prohloubení koryta a jeho významné oboustranné

rozšíření. Koryto bude opatřeno ostrůvky, které zvýší jeho biodiverzitu. Tok pak bude i nadále opatřen ochrannými protipovodňovými hrázemi.

„Bylo nám představeno i několik dalších projektů a činností, například systém předávání a zpracování předpovědních a varovných informací, zabezpečování materiálu pro povodňovou ochranu, provedené revitalizace konkrétních úseků toku, údržba vodních koryt, těžba a využití sedimentů,“ řekl Josef Jadrný.

Jako velmi zajímavý poznatek bylo shledáno důsledné podílňictví na finančním krytí projektů. Kantonální i konfederativní legislativa stanovuje příslušné podíly zainteresovaných osob na finančním krytí, které se liší dle charakteru opatření a vlastnictví toku. V kantonu St. Gallen je pouze 75 km toků kantonálních. 500 km připadá na obce a 8 tisíc km toků je soukromých. Na financování opatření se pak podílí dle legislativních kvót Švýcarská konfederace, kantony, obce i soukromé osoby, které mají z opatření prospěch. Na konkrétních opatřeních se tak mohou podílet vlastníci ohrožených nemovitostí, vlastníci infrastruktury (oprava mostů), ale například i pojišťovny. Tento mechanismus zaručuje, že se staví skutečně smysluplně a jenom to, co je nezbytné. Každému investičnímu záměru tak předchází dlouhodobá jednání a probírání variant, v důsledku čehož dochází k velké úspoře finančních prostředků.

V průběhu pracovní cesty došlo i k setkání delegace se členem kantonální vlády, panem Willi Haagem, ostříleným veteránem švýcarské politiky, který ocenil zájem pana náměstka Jadrného na prohloubení spolupráce.

„V září letošního roku nám švýcarští odborníci naši návštěvu oplatí,“ prozradil náměstek s tím, že vidí v této oblasti velký prostor pro kvalitativní prohloubení spolupráce.

„Očekávám, že nám partneři ze St. Gallenu pomohou s návrhem realizace konkrétních protipovodňových a revitalizačních projektů,“ dodal.

Potřeba dlouhodobého rozvoje spolupráce na nových základech byla podtržena i účastí vybraného studenta ekologie ze Střední hospodářské a lesnické školy Frýdlant.